

تفاهم صد در صدی مجال است

مسئولیت در خانه، بسیار سنگین است. یک زن اگر بتواند آن مسئولیتی را که در خانه به دوش اوست ...

در محضر آیت الله حسین مظاهری

مسئولیت در خانه، بسیار سنگین است. یک زن اگر بتواند آن مسئولیتی را که در خانه به دوش اوست مثل شوهرداری، تربیت فرزند، و... را انجام دهد کار بزرگی انجام داده است. اگر یک مرد همان گونه که اسلام به او دستور داده، بتواند مسئولیتش را در قبال خانواده انجام دهد کار بزرگی کرده است. از جمله دستورات اخلاقی اسلامی در خانه، خوش رفتاری است. خوش رفتاری در خانه دارای مصادیق گوناگونی است. یکی از مصادیق خوش رفتاری زن و مرد نسبت به هم این است که باید نسبت به هم با "وفا" باشند. معنی "وفا" نسبت به هم این است که اگر زن و یا مرد یک بدی و یک نا اخلاقی از همدیگر در محیط خانه ببینند، این باعث نشود که خوبی‌های همدیگر فراموش شود. معمولاً انسان چه با خدای خود و چه با بندگانش، این ناسپاسی را دارد.

یعنی پروردگار عالم که این همه نعمت به ما داده است، اگر یک روز مریض شویم، یک اتفاق و مصیبتی برای ما رخ بدهد، جزع و فزع ما بلند می‌شود و کار به کفر نعمت می‌کشد. مثلاً شما چندین سال به کسی خوبی می‌کنید، اما یک وقت یک حرف نیش‌دار به او می‌زنید، معمولاً انسان‌ها این گونه هستند که آن خوبی‌ها تمام می‌شود و فراموش می‌شود و آنچه بر سرش داد و فریاد بلند است آن نا اخلاقی بود که انجام شد. قرآن می‌فرماید طبع انسان این گونه است. "و ما قدر الله حق قدره..." (1) یعنی حق و حدود خدا را هیچ کس نمی‌تواند بجا بیاورد. در جای دیگر می‌فرماید: "وان تعدوا نعمت الله لاتحصوها ان الانسان لظلوم کفار" (2) انسان اگر بخواهد نعمت‌های خدا را شمارش کند نمی‌تواند، در عین حال او ظالم و ناسپاس است.

طبع انسان این گونه است که سبک سر آفریده شده است. اگر یک مصیبت کوچکی به او برسد جزع و فزع او بلند می‌شود و چنانچه اگر به او نعمتی برسد تکبر می‌کند. انسان نسبت به خدا این گونه است، نسبت به بندگانش خدا هم همین گونه است. چند سال خوبی به یک نفر با گفتن یک حرف نیش‌دار تمام می‌شود و آن شخص دیگر خوبی‌های شما را فراموش می‌کند. در خانه هم همین طور است. زن خوبی‌ها کرده، از صبح تا شب زحمت کشیده است حال اگر شما وارد خانه شوید و عیب کوچکی مشاهده کنید این عیب به چشم شما می‌آید و تمام خوبی‌های او فراموش می‌شود. این یکی از ردائیل اخلاقی است. یک فرد مسلمان نباید این گونه باشد، آن هم نسبت به خانواده خود انسان باید باوفا باشد و معنی وفا این است که خوبی‌ها را فراموش نکند.

حداقل خوبی‌ها و بدی‌ها را کنار هم بگذارد و با هم قیاس کند و بعد روی آن حکم کند. چه بسیار در خانه‌ها، ناهنجاری‌هایی دیده‌ایم که برای همین مسئله ساده‌ای که بیان شد، یک عیب، یک سرپوش برای خوبی‌ها و باعث فراموشی آنها شد. این باید بالعکس باشد. خوبی‌ها باید سرپوش برای بدی‌ها شود.

فرد مسلمان اگر می‌خواهد روز قیامت مورد عفو خداوند قرار بگیرد "فلیعفوا فلیصفحوا" لا تحبون ان یغفر الله لکم" (3) باید بدی‌ها را ندیده بگیرد. به طور مثال، اگر مرد وارد خانه شد و دید که مثلاً خانه مرتب نشده است، باید سریعاً خاطر خویش را به این امر مشغول کند که زن در خانه، لباس‌ها را شسته، فرزندان را تربیت کرده و... در واقع بیکار نبوده است، حتی اگر هم بیکار بوده است، به این فکر کند او انسان است و انسان استراحت کردن را دوست دارد. انسان می‌تواند یک توجیهی برای بدی‌ها در ذهن خود بیاورد. وظیفه داریم که توجیه‌گری را برای بدی‌ها بکنیم و اگر این طور نباشد "بی‌وفا" هستیم.

محیط خانه توافق صد درصدی‌اش مجال است. هم بدی دارد هم خوبی. انسان باید با سردی و گرمی آن بسازد. بدی را پشت سر بگذارد، عفو کند، ببخشد، و خوبی‌ها آن را در نظر بیاورد.

پی‌نوشتها

1. سوره انعام آیه 91

2. سوره ابراهیم آیه 34

3. سوره نور آیه 24

روزنامه رسالت